Dosar nr. 4r-4066/25
4-25061410-02-4r-21102025
Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni
Judecător Bubuioc Svetlana

D E C I Z I E
În numele Legii

28 mai 2026 mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Centru, în componență:
Președintele completului, judecător Ion Bulhac
Judecătorii Natalia Mămăligă și Vitalie Pîslariuc

examinînd în ședință publică, fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către contravenienta Rotari Larisa împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 02 octombrie 2025, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația înaintată de Rotari Larisa împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 379992 și a deciziei de sancționare din 11.04.2025, întocmite în privința lui Rotari Larisa în baza art. 47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

C O N S T A T Ă:

La 11.04.2025 agentul constatator din cadrul IP Ialoveni, Cojocari Vasile a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 379992 în privința lui Rotari Larisa în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că în perioada anului 2023-2024, a pretins și acceptat bunuri ce nu i se cuvin în scopul exercitării sau neexercitării a unor drepturi electorale.

Prin decizia agentului constatator emisă pe marginea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 379992 în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional, lui Rotari Larisa i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

La 02.05.2025 contravenienta Rotari Larisa a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 02 octombrie 2025, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația depusă de Rotari Larisa împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din 11.04.2025, întocmite în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional. S-a menținut fără modificări procesul - verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 379992 și decizia agentului constatator din 11.04.2025,întocmite în privința Larisei Rotari în baza art. 47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 02 octombrie 2025, contravenienta Rotari Larisa a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea hotărârii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a declara nul procesul-verbal cu privire la contravenție și anularea deciziei de sancționare, cu încetarea procesului contravențional.

În motivarea recursului, recurenta a indicat următoarele motive:

--Consideră că soluția și argumentele instanței de fond sunt neîntemeiate, ilegale, adoptate în contradicție cu circumstanțele cauzei și grave vicii de procedură. Instanța a considerat că probele anexate la dosar de către agentul constatator demonstrează vinovăția contestatarei pe deplin. Unicul probatoriu la acest dosar este procesul verbal întocmit în baza propriei aprecieri al agentului de constatare pe care instanța l-a considerat irefutabil, fără să mai examineze alte circumstanțe ale cauzei, poziția și argumentele contestatarei etc. Instanța de fond a menționat că contestatarul nu a venit cu probe pentru a combate poziția agentului de constatare, și asta ar înseamnă că concluziile din procesul verbal sunt veridice și probate. Instanța a considerat că simpla negare a contravenției nu este suficientă pentru a proba nevinovăția. Astfel, prin hotărârea sa, instanța de fond a încălcat unul din principiile de bază ale unui stat de drept și principii de bază ale unui proces contravențional/penal - principiul prezumției de nevinovăție. Instanța de fond era obligată să examineze cauza cu respectarea principiilor constituționale menționate supra, contestația urma să fie examinată echidistant, fără a da prioritate vreunei părți și fără a pune sarcina de a proba nevinovăția pe seama contestatarului.

--Instanța nu a verificat care este sursa transmiterii banilor, de la cine provin, scopul etc. Instanța nu a verificat dacă acești bani au ajuns anume pe contul recurentului, dacă recurentul este cel care a pretins și a beneficiat. Instanța nu a verificat dacă banii au fost transmiși anume pentru a influența votul la alegeri sau referendum. Instanța nu a verificat dacă fapta prejudiciabilă a avut loc - adică dacă recurentul a dus fapta la bun sfârșit și a acționat anume după cum prevede fapta contravențională - adică dacă votul său a fost influențat. Nici agentul de constatare, dar nici instanța nu au putut proba aceste circumstanțe importante care sunt elemente indispensabile ale componenței de contravenție. Instanța a ignorat faptul că în această speță nu este stabilită nici latura obiectivă, dar nici latura subiectivă a contravenției.

--Remarcă faptul că prevederile art. 47/1 din Codul contravențional au fost introduse prin Legea nr. 230 din 31.07.2024, în vigoare din 15.08.2024. Din această perspectivă, în continuare instanța de judecată urma să analizeze, timpul comiterii faptei inclus în procesul-verbal dedus judecății ca fiind unul crucial în soluționarea justă a cauzei. Astfel, în prezenta speță la rubrica nr. 4. „Timpul săvârșirii” din procesul-verbal cu privire la contravenție din 11.04.2025, se atestă cert că, agentul constatator a indicat data de „ perioada anului 2024”. Reieșind din cele constatate supra, instanța de judecată nu poate să opereze cu presupuneri și nu trebuie să deducă de sine stătător timpul comiterii faptei, care se prezintă a fi unul crucial în prezenta speță. Consideră procesul-verbal nu a fost întocmit în corespundere cu prevederile art. 443 alin.(1) Cod contravențional.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.*

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravențional, instanța a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul penal conchide că recursul declarat de contravenienta Rotari Larisa, împotriva hotărârii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 02 octombrie 2025, este întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.473 alin. (1) pct.2) lit. c) din Codul contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art. 33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*.

De asemenea, instanța de recurs reiterează, că în conformitate cu prevederile art.458 din Codul contravențional, *la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise*.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată*.

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În fapt, din materialele dosarului, Colegiul penal reține că, la 11.04.2025 agentul constatator din cadrul IP Ialoveni, Cojocari Vasile a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 379992 în privința lui Rotari Larisa în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că în perioada anului 2023-2024, a pretins și acceptat bunuri ce nu i se cuvin în scopul exercitării sau neexercitării a unor drepturi electorale.

Prin decizia agentului constatator emisă pe marginea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 379992 în baza art. 47/1 alin. (1) Cod contravențional, lui Rotari Larisa i s-a aplicat sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 700 unități convenționale.

La 02.05.2025 contravenienta Rotari Larisa a contestat procesul-verbal și decizia agentului constatator, în ordinea art. 448 Cod contravențional.

Prin hotărârea judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 02 octombrie 2025, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația depusă de Rotari Larisa împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator din 11.04.2025, întocmite în baza art.47/1 alin.(1) Cod contravențional. S-a menținut fără modificări procesul - verbal cu privire la contravenție seria nr. MAI06 379992 și decizia agentului constatator din 11.04.2025,întocmite în privința Larisei Rotari în baza art. 47/1 alin.(1) Cod contravențional.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma prevederilor legale aplicabile speței, instanța de recurs constată că, prima instanță prematur și nejustificat a conchis de a respinge contestația depusă de Rotari Larisa, ca fiind neîntemeiată.

Or, în acest sens, instanța reiterează prevederile art.443 alin.(1) Cod contravențional, potrivit căruia „*Procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii; b) calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o eprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul și/sau reședința temporară potrivit Registrului de stat al populației, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din actul de identitate al acesteia sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă; d) fapta contravențională, locul și timpul săvîrșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; f) aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional și a victimei a drepturilor și obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387; g) obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum și obiecțiile și probele victimei; h) informații despre instituția bancară și despre modul de plată a amenzii*."

Iar art. 455 Cod contravențional indică că „*(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a mențiunilor privind numele, prenumele și funcția agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria și numărul actului de identitate și numărul de identificare personal (IDNP) sau*

datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu sau din cartea de identitate provizorie ale făptuitorului care renunță la numărul de identificare personal, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii și a sediului acesteia, a circumstanțelor comiterii și încadrării juridice a faptei contravenționale săvîrșite și a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție doar în cazul în care acestea afectează în mod esențial fondul cauzei."

La caz, se constată că în actul de învinuire și de sancționare din 11.04.2025, agentul constatator nu a specificat concret data, timpul cînd ar fi fost comisă fapta contravențională de către Rotari Larisa, or, mențiunea „*în perioada anului 2023-2024*" este una incertă, în contextul în care, instanța de judecată urmează să aplice corect norma contravențională în vigoare la acea dată, fiind imposibil de stabilit dacă fapta s-a produs anterior sau ulterior intrării în vigoare a normei de incriminare.

Or, prin Legea de modificare a Codului contravențional adoptată în august 2024, a fost introdus articolul 47/1, normă ce a intrat în vigoare la data de 15 august 2024, odată cu publicarea legii în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Mai mult ca atît, instanța de recurs ține să remarce că, agentul constatator a anexat la materialele cauzei în calitate de probă ce ar confirma comiterea contravenției imputate contravenientei în baza art. 47/1 alin.(1) Cod contravențional - extrasul din lista de colectare a operatorului de comunicații electronice, însă din aceasta listă nu se poate de constatat cert care este perioada de timp, cînd persoana învinuită de *coruperea electorala pasivă,* ar fi pretins și acceptat bunuri ce nu i se cuvin în scopul exercitării sau neexercitării a unor drepturi electorale.

În aceasta ordine de idei, instanța de judecată urmează să dea o apreciere justificată a procesului-verbal cu privire la contravenție în corespundere cu prevederile art. 443 Cod contravențional, să stabilească dacă, agentul constatator a neglijat prevederile legale la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție, iar în corespundere cu cele stabilite, să adopte o hotărîre legală.

La caz, Colegiul reține că, instanța de fond până a pronunța hotărârea, urma să analizeze materialele cauzei, să ofere o apreciere corespunzătoare probelor anexate la dosar, să le analizeze în ansamblu, însă instanța nu a dat apreciere și motivelor invocate de contestatator, cu referire la existența/inexistența faptei contravenționale, mai mult, instanța a omis să aprecieze probele și prin prisma normelor materiale.

Potrivit prevederilor art. 2 din Codul contravențional, *scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvîrșirii de noi contravenții.*

Conform art. 20 a Constituției Republicii Moldova, *orice persoană are dreptul la satisfacție efectiva din partea instanțelor judecătorești atunci când drepturile, libertățile și interesele acesteia au fost violate.*

Raportând materialele cauzei la prevederile legale enunțate mai sus se constată că, ultimele nu au fost respectate întocmai de către instanță ceea ce a dus la emiterea unei hotărâri nemotivate.

În acest context, instanța deși era obligată să examineze și să se expună asupra fiecărui motiv, argument, aspect de încălcare a prevederilor legale, invocate în acest sens în cererea înaintată, potrivit acestor prevederi legislatorul a prevăzut expres rolul activ pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor cauzei. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza *Fomin c. Moldovei, Cererea nr. 36755/06*, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs". Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (*c.f. Hirvisaari vs Finland, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001*).

CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art. 6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, citată anterior, p. 19-20, pct. 59 și 61*). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (*Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr. 40490/98, CEDO 2001-IX; și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006*).

Mai mult, motivarea hotărârilor este o garanție pentru părți că, cererile lor au fost analizate cu atenție și oferă posibilitatea exercitării controlului judiciar. Analiza pe care instanța o face în legătură cu motivele de fapt și de drept care i-au format convingerea, în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, concisă și fermă, într-un cuvânt să aibă putere de convingere. La fel de exactă trebuie să fie motivarea și în ce privește cererile pe care le-a respins. Nemotivarea hotărârii sau o motivare necorespunzătoare vor atrage casarea ei.

Lipsa unei motivări adecvate cerințelor legii într-o hotărâre judecătorească afectează grav respectarea garanțiilor procedurale a părților la un proces echitabil. În același timp se precizează că, obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

Din cele expuse mai sus, instanța de recurs statuează că concluziile neclare, incomplete, incerte expuse de instanțele ierarhic inferioare fără a se arăta o apreciere a argumentelor invocate inclusiv de agentul constatator constituie o nemotivare a hotărârii,

iar nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Din interpretarea art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare și apreciere a probelor prezentate de părți, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea încheierii atacate și remiterea cauzei la o nouă reexaminare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Astfel, reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul va remite cauza dată la o nouă reexaminare în instanța de fond. La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod Contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către contravenienta Rotari Larisa.

Se casează hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 02 octombrie 2025, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată, contestația înaintată de Rotari Larisa împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI06, nr. 379992 și a deciziei de sancționare din 11.04.2025, întocmite în privința lui Rotari Larisa în baza art. 47/1 alin.(1) Cod contravențional, *cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă, în alt complet de judecată.*

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Ion Bulhac

Judecători: Natalia Mămăligă

Vitalie Pîslariuc